

Sygn. akt III KRS 31/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania W.W.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 21 czerwca 2016 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w [...], ogłoszonym w Monitorze Polskim [...]

z udziałem D.Z.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 listopada 2016 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 21 czerwca 2016 r. Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Sądzie Rejonowym

w [...] kandydaturę asystenta sędziego D.Z. (pkt 1) oraz nie przedstawiać z wnioskiem o powołanie do pełnienia tego urzędu pozostałych kandydatur, w tym adwokata W.W. (pkt 2).

W uzasadnieniu uchwały podniesiono, że kandydatka określona w pkt 1 została rekomendowana przez zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa na posiedzeniu w przedmiocie przygotowania dotyczącego rozpatrzenia i oceny kandydatów przez Radę. Kandydatka ukończyła studia wyższe z oceną bardzo dobrą. W latach 2004-2007 odbywała aplikację prokuratorską. W grudniu 2004 r. ukończyła studia podyplomowe zorganizowane przez Uniwersytet [...] i Uniwersytet w Cambrigde z zakresu prawa angielskiego i europejskiego. W okresie od stycznia 2005 r. do listopada 2006 r. pracowała w Kancelariach Prawnych na stanowisku prawnika. W listopadzie 2007 r. złożyła egzamin prokuratorski z wynikiem dobrym, a następnie pełniła obowiązki asesora Prokuratury Rejonowej do 14 stycznia 2014 r. Minister Sprawiedliwości Prokurator Generalny decyzją z dnia 7 stycznia 2014 r. zwolnił D. Ż. ze stanowiska asesora na skutek zrzeczenia się przez nią tego stanowiska. Z dniem 15 stycznia 2014 r. kandydatka została zatrudniona na stanowisku asystenta w [...], gdzie pracuje do chwili obecnej.

Kandydatka uzyskała od sędziego wizytatora wyróżniającą ocenę pracy, w której podkreślono, że posiada bardzo dobrą znajomość przepisów prawa materialnego i procesowego oraz umiejętność stosowania ich w praktyce. Powierzone obowiązki wykonuje z bardzo dużym zaangażowaniem. Bardzo dobrze organizuje sobie pracę i podnosi kwalifikacje zawodowe. Znajduje to odzwierciedlenie w sporządzanych na wysokim poziomie projektach orzeczeń i ich pisemnych uzasadnień. Ponadto bardzo dobrze pracuje w zespole i prawidłowo kształtuje stosunki interpersonalne ze współpracownikami. Kandydatka uzyskała też jednogłośnie pozytywną opinię Kolegium Sądu Okręgowego w [...] (6 głosów „za”) z najwyższą mocą poparcia (26 punktów) oraz najwyższe poparcie środowiska sędziowskiego podczas głosowania Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w [...] (49 głosów „za” i 14 głosów „przeciw”).

Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że pozostali kandydaci spełniali w mniejszym stopniu oceniane łącznie kryteria związane z powołaniem na stanowisko sędziego sądu rejonowego. O przedstawieniu kandydatury osoby wymienionej w

pkt 1 uchwały zdecydował całokształt okoliczności sprawy, w szczególności ocena kwalifikacyjna, poparcie Kolegium Sądu Okręgowego i Zgromadzenia Przedstawicieli, oceny uzyskane na dyplomie ukończenia studiów prawnych oraz z egzaminu zawodowego, a także bardzo dobra prezentacja podczas wysłuchania na posiedzeniu zespołu członków Krajowej Rady Sądownictwa.

Pozostali kandydaci biorący udział w konkursie, w tym W.W., nie byli w ocenie Rady, kandydatami lepszymi niż D.Z.. W konsekwencji Krajowa Rada Sądownictwa udzieliła kandydaturze wymienionej w pkt 1 uchwały poparcia bezwzględnej większością głosów (15 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i 1 głosie „wstrzymującym się”), natomiast kandydatura W.W. nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów (1 głos „za” i 3 głosy „przeciw”, przy 12 głosach „wstrzymujących się”).

Odwołanie od powyższej uchwały złożył W.W., zarzucając naruszenie:

1. art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, polegające na braku wszechstronnego rozważenia sprawy, czego wyrazem jest niezastosowanie tych samych kryteriów wobec obu kandydatur;

2. art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, polegające na zaniechaniu i niedokonaniu oceny doświadczenia zawodowego odwołującego się i całkowitym pominięciu w procesie nominacji posiadanej przez odwołującego się rekomendacji Sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego,

co w konsekwencji skutkowało naruszeniem art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP, statuujących zasadę demokratycznego państwa prawnego, urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, co na gruncie niniejszej sprawy oznacza, że nakazuje ona dochowanie przez Radę obowiązku wszechstronnego rozpatrzenia i oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziego w sposób respektujący standardy charakterystyczne dla organów państwa prawnego, a także zasadę równości wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz niedyskryminacji oraz zasadę równego dostępu do służby publicznej.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie uchwały w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o oddalenie odwołania.

Uczestniczka D.Z. wniosła o oddalenie odwołania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zawiera usprawiedliwionych zarzutów.

Zgodnie z art. 60 Konstytucji RP, obywatele polscy korzystający z pełni praw publicznych mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach. Z kolei art. 32 ustawy zasadniczej statuuje zasadę równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne (ust. 1) oraz zakazuje dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny (ust. 2). W myśl art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 976; dalej jako: „ustawa o KRS”), do kompetencji Rady należy rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich oraz - będące wynikiem realizacji tego zadania - podjęcie uchwały w przedmiocie przedstawienia lub nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie na stanowisko sędziego. Przepis art. 33 ust. 1 ustawy zobowiązuje Krajową Radę Sądownictwa, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach należących do jej kompetencji, wszechstronnie rozważyła sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone. W myśl art. 35 ustawy, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół Krajowej Rady Sądownictwa opracowuje listę rekomendowanych kandydatów (ust. 1), kierując się przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinie kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów (ust. 2).

Na tle przytoczonych przepisów w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że po pierwsze - przedmiotem sprawowanej przez ten Sąd kontroli jest formalny aspekt dostępu do służby, związany z przestrzeganiem przez Radę zastosowanych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji

czy też predyspozycji danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach postępowania przed Radą, gdyż mogłoby to oznaczać naruszenie jej uprawnień i kompetencji wynikających z art. 179 Konstytucji RP i art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS. W konsekwencji ocena doboru kryteriów oraz znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów na stanowiska sędziowskie pozostają poza zakresem kompetencji Sądu Najwyższego do kontroli zgodności uchwał Rady z prawem (art. 44 ust. 1 ustawy o KRS), chyba że naruszają podstawowe zasady prawne lub opierają się na zastosowaniu niedozwolonych kryteriów oceny (por. wyroki z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 196; z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 6/10, OSNP 2012 nr 1-2, poz. 25; z dnia 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/11, LEX nr 1001316; z dnia 5 sierpnia 2011 r., III KRS 11/11, LEX nr 1001318; z dnia 20 września 2011 r., III KRS 13/11, LEX nr 1001319; z dnia 15 grudnia 2011 r., III KRS 12/11, LEX nr 1106742). Po drugie, żadne z kryteriów oceny poszczególnych kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie brane pod uwagę w postępowaniu przed Krajową Radą Sądownictwa nie ma charakteru decydującego, ani też nie jest koniecznie wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich. O przeprowadzeniu prawidłowej oceny zgłoszonych kandydatur decyduje bowiem ocena całościowa (kompleksowa) wynikająca z łącznego zastosowania tych kryteriów, co wynika z obowiązku wszechstronnego rozważenia przez Radę okoliczności sprawy (por. wyrok z dnia 5 września 2013 r., III KRS 212/13, LEX nr 1402637 i powołane w nim wcześniejsze orzecznictwo). Po trzecie - nie ma podstaw do przyjęcia, że Rada, nie zamieszczając w uzasadnieniu uchwały szczegółowej charakterystyki niewybranego kandydata, nie dokonała wnikliwej oceny jego kandydatury, skoro uzasadnienie uchwały wskazuje, iż o wyborze kandydata zadecydowała całościowa ocena wynikająca z łącznego zastosowania przyjętych kryteriów (por. wyroki z dnia 12 czerwca 2012 r., III KRS 15/12, OSNP 2013 nr 13-14, poz. 166; z dnia 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12, OSNP 2013 nr 15-16, poz. 194; z dnia 15 stycznia 2013 r., III KRS 33/12, LEX nr 1294470). Po czwarte - ponieważ Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydata do pełnienia urzędu sędziego, to samo niezadowolenie lub subiektywne poczucie pokrzywdzenia nie

stanowi usprawiedliwionej podstawy odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, jeżeli odwołujący się nie wskazał uzasadnionych zarzutów, które potwierdzałyby rzeczywiste zastosowanie wobec jego kandydatury nierównych lub dyskryminujących go kryteriów dostępu do wakujących stanowisk sędziowskich w porównaniu do innych kandydatur zgłoszonych w tej procedurze konkursowej (por. wyrok z dnia 10 czerwca 2009 r., III KRS 6/08, LEX nr 523533).

Wbrew twierdzeniom skarżącego, z uzasadnienia zaskarżonej uchwały jasno wynika, że Rada uwzględniła w odniesieniu do wszystkich kandydatów będących uczestnikami postępowania jednolite okoliczności rzutujące na ocenę ich predyspozycji do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w [...] i dochowała wynikającego z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS wymagania wszechstronnego rozważenia sprawy, przy uwzględnieniu przyjętych i określonych w art. 35 ust. 2 tej ustawy kryteriów. Kryteria te wyraźnie wynikają ze szczegółowego umotywowania przyczyn dokonanego wyboru. Rada przypisała szczególne znaczenie posiadaniu przez kandydatkę bardzo dobrej znajomości przepisów prawa materialnego i procesowego, co przekłada się na wysoki merytoryczny poziom sporządzanych przez nią projektów orzeczeń i ich uzasadnień, stałemu podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, przymiotom wskazanym w wyróżniającej ocenie kwalifikacyjnej, co zostało potwierdzone bardzo dobrą prezentacją podczas wysłuchania na posiedzeniu zespołu członków Krajowej Rady Sądownictwa. Uwzględniono także wyniki głosowania członków Kolegium Sądu Okręgowego w [...] oraz najwyższe poparcie Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w [...].

Należy zaś mieć na względzie, że aczkolwiek wyniki głosowania w kolegium i zgromadzeniu ogólnym sędziów właściwego sądu nie wiążą Krajowej Rady Sądownictwa w ocenie kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, to jednak mają one istotniejsze znaczenie dla oceny kandydatów niż rekomendacje, publikacje, czy też inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia (por. również powołany wyżej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12). Z tego względu przyjmuje się, że Rada powinna umotywować swój wybór wówczas, gdy dotyczy on osoby, która uzyskała mniejsze poparcie środowiska

zawodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271).

Uzasadnienie zaskarżonej uchwały jednoznacznie wskazuje, że Rada, rozpatrując i oceniając kandydatury zgłoszone na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w [...], dysponowała kompletną dokumentacją dotyczącą poszczególnych osób biorących udział w konkursie (a więc również zawierającą dane dotyczące skarżącego). To, że w uzasadnieniu kwestionowanej uchwały pominięto omówienie - w kontekście przyjętych kryteriów - okoliczności dotyczących skarżącego, nie oznacza, że Rada ich nie rozpoznała i nie wzięła pod uwagę, skoro dokonała oceny wszystkich kandydatur „po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy”, a więc z uwzględnieniem całej dokumentacji pozostającej w jej dyspozycji, również w kontekście wymienionych w art. 35 ustawy o KRS kryteriów ustalania kolejności kandydatów.

Jedynie kryteria uznane przez Radę za najistotniejsze i zastosowane w pierwszej kolejności umożliwiły jej – „po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy” - na dokonanie oceny, że skarżący nie spełnia na takim poziomie kryteriów z art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, jak wnioskowana asystent sędziego D.Z.. Nie chodzi przy tym - o czym wyżej była mowa - o ocenę w ramach poszczególnych kryteriów wymienionych w tym przepisie, ale o ocenę całościową, wynikającą z łącznego zastosowania przyjętych przesłanek. Na podstawie tych kryteriów Rada dokonała - w procedurze głosowania - jednoznacznie niekorzystnej dla skarżącego oceny jego kandydatury w porównaniu z kandydaturą D.Z.. Oceny tej nie może podważyć przeciwstawienie jej przez skarżącego własnej oceny, opartej na tym samym materiale, przy zastosowaniu innej hierarchii „ważności” kryteriów, gdyż ta należy do wyłącznej kompetencji Rady.

Zdaniem Sądu Najwyższego, uzasadnienie uchwały podjętej w przedmiotowej sprawie oraz dokumenty obrazujące przebieg postępowania przed Radą pozwalają przyjąć, że rozstrzygnięcie, jakie zapadło w kwestionowanej uchwale o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP kandydatury odwołującego się z wnioskiem o powołanie go na urząd sędziego, zostało podjęte po wszechstronnym rozważeniu całości zgromadzonego materiału dowodowego i z zachowaniem prawidłowego toku postępowania przed Radą.

Z przedstawionych względów - wobec niewykazania, że zaskarżona uchwała jest sprzeczna z prawem - Sąd Najwyższy oddalił odwołanie na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.

kc